

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 13. juli 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 13. jula 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA ODOBRENJE RADI ULAGANJA
ŽALBE NA OSLOBADAJUĆU PRESUDU NA OSNOVU PRAVILA 98bis**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za odobrenje radi ulaganja žalbe na oslobađajuću presudu na osnovu pravila 98*bis*", koji je tužilaštvo podnijelo 3. jula 2012. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku po njemu.

I. Istorijat postupka i argumentacija

1. Optuženi i njegov pravni savjetnik su 11. juna 2012. iznijeli usmene argumente na osnovu pravila 98*bis* Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) za oslobađajuću presudu po svakoj od jedanaest tačaka Treće izmijenjene optužnice (dalje u tekstu: Optužnica) (dalje u tekstu: Zahtjev na osnovu pravila 98*bis*).¹ Vijeće je 28. juna 2012. djelimično odobrilo Zahtjev na osnovu pravila 98*bis* i usmeno izreklo oslobađajuću presudu po tački 1 Optužnice (dalje u tekstu: oslobađajuća presuda).² Tačka 1 Optužnice odnosi se na zločin genocida, koji je prema navodima počinjen nad grupama bosanskih Muslimana i/ili bosanskih Hrvata u nekoliko opština u Bosni i Hercegovini u periodu od 31. marta do 31. decembra 1992. godine.³

2. Tužilaštvo tvrdi da je Vijeće napravilo grešku u primjeni prava i/ili činjeničnu grešku zato što je (i) dodalo obilježja definiciji genocida, (ii) nepravilno primijenilo dodatne elemente odgovornosti za genocid i/ili za udruženi zločinački poduhvat i (iii) prilikom ocjenjivanja dokaza primijenilo nepravilan standard pravila 98*bis*.⁴ Iz tih razloga, tužilaštvo napominje da će Žalbenom vijeću podnijeti žalbu na oslobađajuću presudu na osnovu pravila 108.⁵ Argument tužilaštva je da oslobađajuća presuda predstavlja "presudu" u smislu pravila 108, što znači da tužilaštvo na nju može podnijeti žalbu a da pritom za to ne traži odobrenje Vijeća.⁶ Da bi to potkrijepilo, tužilaštvo

¹ Pretres, T. 28569-28626 (11. juni 2012.).

² Pretres, T. 28774 (28. juni 2012.).

³ Optužnica, par. 36-40.

⁴ Zahtjev, par. 2, 5.

⁵ Zahtjev, par. 1, 3.

⁶ Zahtjev, par. 3.

upućuje na "jasnu formulaciju" u Statutu Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut), u Pravilniku i u dvjema odlukama koje su Pretresna vijeća donijela u predmetu *Blagojević*, odnosno *Jelisić*.⁷

3. Bez obzira na taj stav, tužilaštvo kaže da je podnijelo Zahtjev kako bi "zadržalo pravo da podnese žalbu na oslobađajuću presudu ako Žalbeno vijeće bude smatralo da iz presude na osnovu pravila *98bis* ne proizlazi pravo na podnošenje žalbe i da je na osnovu pravila 73(B) potrebno odobrenje".⁸ U tom pogledu tužilaštvo prihvata da postoje presedani koji upućuju na to da se žalba na oslobađajuću presudu na osnovu pravila *98bis* može uložiti uz odobrenje dobijeno na osnovu pravila 73(B).⁹

4. Alternativno, ako je potrebno odobrenje, tužilaštvo smatra da su ispunjeni uslovi za izdavanje odobrenja na osnovu pravila 73(B).¹⁰ Tužilaštvo to potkrepljuje argumentom da oslobađajuća presuda "neminovno značajno utiče na ishod suđenja jer predstavlja konačnu presudu po tački 1 Optužnice".¹¹ Isto tako, tužilaštvo tvrdi da bi promptno rješenje Žalbenog vijeća suštinski pospješilo postupak i da bi grešku Vijeća, ako ju je ono napravilo kada je odbacilo tačku 1, trebalo ispraviti sada.¹² Argument tužilaštva je da bi se time izbjegla mogućnost otegnutog ponovnog suđenja po okončanju ovog suđenja ukoliko Žalbeno vijeće utvrdi da je Vijeće pogriješilo kada je izreklo oslobađajuću presudu po tački 1 Optužnice na osnovu pravila *98bis*.¹³

⁷ Zahtjev, par. 3, gdje se upućuje na *Tužilac protiv Jelisića*, predmet br. IT-95-10-T, Usmena presuda *ex proprio motu* na osnovu pravila *98bis*, T. 2334, 2341 (19. oktobar 1999.) i *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-T, Odluka po Zahtjevu za potvrdu radi ulaganja interlokutorne žalbe na presudu Pretresnog vijeća po prijedlozima za donošenje oslobađajuće presude na osnovu pravila *98bis*, 23. april 2004. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Blagojević*), par. 11-13.

⁸ Zahtjev, par. 1.

⁹ Zahtjev, par. 4, u kojem se upućuje na *Tužilac protiv Brdanina*, predmet br. IT-99-36-T, Usmena odluka kojom se daje odobrenje od 3. decembra 2003. godine, T. 23122 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Brdanin*); *Tužilac protiv Brdanina*, predmet br. IT-99-36-A, Odluka po Interlokutornoj žalbi, 19. mart 2004. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Brdanin*), par. 1; *Tužilac protiv Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-AR98bis.1; Odluka po žalbi na odluku u vezi s pravilom *98bis*, 4. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Krajišnik*), par. 2.

¹⁰ Zahtjev, par. 2, 5.

¹¹ Zahtjev, par. 2.

¹² Zahtjev, par. 2, 6-8.

¹³ Zahtjev, par. 2, 6-8.

5. Optuženi je 9. jula 2012. podnio "Odgovor na Zahtjev tužilaštva za odobrenje za ulaganje žalbe na oslobađajuću presudu po tački 1 Optužnice" (dalje u tekstu: Odgovor). On se ne protivi Zahtjevu i slaže se s tim da pitanje pokrenuto u oslobađajućoj presudi ispunjava kriterijume za izdavanje odobrenja.¹⁴ Iznosi argument da bi bilo znatno ekspeditivnije kada bi se to pitanje sad riješilo, a ne u žalbenom postupku na konačnu odluku i da bi se po žalbi tužilaštva moglo rješavati u isto vrijeme kao i po njegovoj žalbi na odluku Vijeća na osnovu pravila 98*bis* u odnosu na tačku 11 Optužnice.¹⁵

II. Mjerodavno pravo

6. Interlokutorna žalba može se uložiti samo na odluke po preliminarnim zahtjevima kojima se osporava nadležnost osim u slučaju kada pretresno vijeće za to da odobrenje.¹⁶ Prema pravilu 73(B) Pravilnika, pretresno vijeće može dati odobrenje za podnošenje žalbe ako se dotična odluka "tiče pitanja koje bi u znatnoj mjeri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, po mišljenju pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak".

7. Zahtjev za odobrenje "nema nikakve veze s tim da li je odluka doneta po pravilnom osnovu ili ne".¹⁷ Osim toga, ranije je odlučeno da "čak i u slučajevima kada se pokreću značajna pravna pitanja, [...] pravni učinak pravila 73(B) je takav da zabranjuje davanje potvrde ako strana u postupku koja je traži ne dokaže da su ispunjena oba kriterijuma".¹⁸

¹⁴ Odgovor, par. 1-2.

¹⁵ Odgovor, par. 2.

¹⁶ V. pravilo 72(B), 73(C) Pravilnika.

¹⁷ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Lukićevom zahtjevu za ponovno razmatranje Odluke Pretresnog vijeća po zahtjevu za uvrštavanje u spis dokumenata direktno iz sudnice i Odluka po Zahtjevu odbrane za produženje roka za podnošenje završnih pretresnih podnesaka, 2. juli 2008. godine, par. 42; *Tužilac protiv Milutinović i drugi*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Zahtjevu odbrane za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na odluku na osnovu pravila 98*bis*, 14. juni 2007., par. 4; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom i Bearinom zahtjevu za odobrenje da ulože žalbu na odluku na osnovu pravila 98*quater*, 19. maj 2008., par. 16; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Zahtjevu za odobrenje žalbe na odluku na osnovu pravila 98*bis*, 15. april 2008., par. 8; *Tužilac protiv S. Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po Zahtjevu optužbe za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku Pretresnog veća po zahtjevu tužilaštva za postupak *voir dire*, 20. juni 2005., par. 4.

¹⁸ *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-PT, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za potvrdu radi ulaganja interlokutorne žalbe na "Odluku po Zahtjevu tužioca da se odobri izmjena optužnice", 12. januar 2005., str. 1.

Prema pravilu 73(C), zahtjevi za odobrenje podnose se u roku od sedam dana od dana zavođenja ili izricanja odluke.

8. Na osnovu pravila 108 Pravilnika, strana koja želi da uloži žalbu na presudu mora "u roku od trideset dana od dana izricanja presude" podnijeti najavu žalbe. Član 25(1) Statuta predviđa da Žalbeno vijeće rješava po žalbama osoba koje su osudila pretresna vijeća i po žalbama tužioca na sljedećim osnovama:

- (a) greška u primjeni prava koja obesnažuje odluku, ili
- (b) greška u utvrđivanju činjeničnog stanja zbog koje je došlo do neostvarenja pravde.

III. Diskusija

9. Tužilaštvo je podnijelo zahtjev prosto da bi očuvalo pravo na žalbu na oslobađajuću presudu u slučaju da Žalbeno vijeće odluči da je odobrenje vijeća potrebno na osnovu pravila 73(B).

10. Kako je Pretresno vijeće napomenulo u svojoj odluci u predmetu *Blagojević*, "dejstvo usvajanja, u cjelini ili djelimično, prijedloga na osnovu pravila 98 *bis* Pravilnika jeste da je izrečena presuda o 'oslobađanju'".¹⁹ Kada se odobri zahtjev na osnovu pravila 98*bis* i time izrekne oslobađajuća presuda u fazi postupka na osnovu pravila 98*bis*, postiže se isti praktični učinak kao i izricanjem oslobađajuće presude na kraju suđenja, iz čega automatski proizlazi pravo na žalbu prema članu 108. U tom smislu, takva presuda se ne može smatrati odlukom za koju je potrebno odobrenje prije nego što se na nju uloži interlokutorna žalba na osnovu pravila 73(B).²⁰ Shodno tome, Pretresno vijeće u predmetu *Blagojević* zaključilo je da je pravilo 108 odgovarajuće pravilo na osnovu kojeg se može podnijeti žalba na "presudu, uključujući presudu koja se donosi na osnovu pravila 98 *bis*".²¹ To treba uporediti s odlukom da se odbije zahtjev na osnovu pravila

¹⁹ Odluka u predmetu *Blagojević*, par. 10-11, 13 (naglasak u originalu).

²⁰ Odluka u predmetu *Blagojević*, par. 10.

²¹ Odluka u predmetu *Blagojević*, par. 13. Vijeće napominje da, mada je Pretresno vijeće u predmetu *Brdanin* odobrilo žalbu na oslobađajuću presudu izrečenu na osnovu pravila 98*bis*, u tom predmetu se nije

98bis, koju Vijeće nije donijelo kao presudu o krivici optuženog, već kao odluku za koju je potrebno odobrenje da bi se na nju uložila žalba.²² Kako je Žalbeno vijeće zaključilo, sve interlokutorne žalbe moraju biti odobrene na osnovu pravila 73, a to uključuje i odluke kojima se odbija zahtjev za izricanje oslobađajuće presude na osnovu pravila 98bis.²³

11. U slučaju da se Žalbeno vijeće ne slaže s ovim zaključkom i odluči da je potrebno odobrenje Vijeća prije ulaganja žalbe na oslobađajuću presudu, Vijeće će, u interesu sudske ekonomičnosti, razmotriti kriterijum za davanje odobrenja radi ulaganja žalbe. Što se tiče prvog kriterijuma za davanje odobrenja, naime da li se oslobađajuća presuda bavi pitanjem koje značajno utiče na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja, Vijeće napominje da će, ako se tužilaštvu ne omogući da u ovoj fazi postupka podnese žalbu, oslobađajuća presuda biti konačna odluka po tački 1 optužnice. Takva konačna odluka o krivici optuženog po tački 1 Optužnice bez sumnje se odnosi na pitanje koje utiče na ishod suđenja, što znači da je ispunjen prvi kriterijum za davanje odobrenja radi ulaganja žalbe.

12. Što se tiče drugog kriterijuma za davanje odobrenja, Vijeće mora ocijeniti da li bi promptno rješenje Žalbenog vijeća o tome da li je Vijeće napravilo činjeničnu i/ili pravnu grešku kada je izreklo oslobađajuću presudu suštinski pospješilo postupak. Vijeće smatra da će promptno rješenje ovog pitanja od strane Žalbenog vijeća uticati na dokaze koje odbrana treba da iznese u dokaznom postupku i da će se tako takođe izbjeći mogućnost ponavljanja nekih dijelova suđenja ako Žalbeno vijeće kasnije utvrdi da je Vijeće pogriješilo kada je izreklo oslobađajuću presudu. Shodno tome, Vijeće zaključuje da će Žalbeno vijeće promptnim rješenjem ovog pitanja suštinski pospješiti postupak i da je ispunjen drugi kriterijum za davanje odobrenja.

posebno razmatralo o tome da li je prema Pravilniku odobrenje bilo potrebno. V. Odluka u predmetu *Brdanin*; Odluka u žalbenom postupku u predmetu *Brdanin*, par. 1.

²² *Tužilac protiv Hadžihasanovića i Kubure*, predmet br. IT-01-47-T, Odluka po zahtjevu za izdavanje potvrde za podnošenje žalbe na odluku na osnovu pravila 98bis Pravilnika, 26. oktobar 2004., str. 3.

²³ Odluka u predmetu *Krajišnik*, par. 5.

IV. Dispozitiv

13. Shodno tome, Vijeće, na osnovu pravila 54 i 73(C) Pravilnika ovim:
- a) **ODBIJA** Zahtjev; i
 - b) **IZJAVLJUJE** da su ispunjeni uslovi za davanje odobrenja na osnovu pravila 73(C).

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 13. jula 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]